

Na zdrowie przeciw chorobie

Mini książka kucharska

*Zdrowie, aktywność
fizyczna i balans
pomiędzy pracą a
odpoczynkiem to filary
zdrowia. Jednak
podstawą
prawidłowego
funkcjonowania
organizmu jest zdrowe
odżywianie.*

Przepis 1

Zupa tybetańska

Przepis 2

Żółta soczewica z cukinią i kolendrą

Przepis 3

Wątróbka drobiowa z cebulą i jabłkiem

Przepis 4

Zupa z jarmużu

Przepis 5

Ciasteczką imbirowe

Przepis 6

Shot z imbiru i kurkumy

Przepis 7

Congee – najzdrowsza potrawa świata

ZUPA TYBETAŃSKA

Składniki:

- 2 marchewki
- 1 pietruszka
- 1 koper włoski
- 0,5 selera
- 3 szt. selera naciowego
- duży pęczek pietruszki

- 1 cebula
- 0,5 pora
- 4cm korzenia imbiru
- 1 łyżka kurkumy
- 1 łyżka kminu rzymskiego
- 3 główki czosnku pieczonego
- 1 łyżka pieprzu
- 1 pęczek kolendry

Przygotowanie:

Wszystkie składniki należy dobrze umyć i pokroić w mniejsze kawałki. Do 4 – 4,5 litra wody wkładamy marchew, pietruszkę, natkę, cebulę, koper włoski, korzeń selera i seler naciowy, pora. Dokrajamy imbir. Do wywaru dodajemy niepełną łyżkę kurkumy, pieprzu, soli, kminu rzymskiego.

Z piekarnika wyjmujemy 3 główki pieczonego czosnku (30 min – 150st) obieramy z łupinek (które wrzucamy do wywaru) i blendujemy z kilkoma łyżkami wywaru.

Wywar z blendowanym czosnkiem gotujemy co najmniej 2 godz. (im dłużej tym lepiej).

Gotowy wywar najlepiej smakuje z kaszą jaglaną lub gryczaną. Zupa tybetańska ma właściwości lecznicze i wskazane jest spożywanie jej w okresie jesienno – zimowym.

ZÓŁTA SOCZEWICA Z CUKINIĄ I KOLENDRĄ

Składniki:

- 2 marchewki
- 12 łyżek soczewicy
- 1 pęczek natki pietruszki
- 1 cukinia
- 1 duży pomidor
- 1 duży pęczek świeżej kolendry
- 6 pestek z dyni (prażonej)

- 10 ziaren pieprzu
- 10 kulek ziela angielskiego
- 6 liści laurowych
- $\frac{3}{4}$ łyżeczki kminu rzymskiego
- $\frac{3}{4}$ łyżki przyprawy curry
- $\frac{3}{4}$ łyżki kurkumy

Przygotowanie:

Do 3 szklanek gotującej się wody wrzucamy pokrojoną w talarki marchew. Gotujemy co najmniej 1 min.

Dodajemy liście laurowe, ziele angielski, pieprz i kmin rzymski.

Dodajemy soczewicę (należy ją wcześniej wypłukać) i kilką kryształków grubej soli. Gotujemy co najmniej 1min.

Dodajemy posiekaną nać pietruszki i drobno pokrojonego pomidora. Wmieszamy i gotujemy co najmniej 1 min.

Dodajemy kurkumę i tyle gorącej wody, żeby nad warzywami było jeszcze ok 2cm wody.

Dodajemy prażone pestki z dyni i cukinię pokrojoną w słupki (ze skórką).

Gotujemy aż warzywa będą miękkie a soczewica spuchnie (ok. 30min).

Dodajemy przyprawę curry i posiekaną kolendrę. Gotujemy jeszcze przez chwilę.

WĄTRÓBKA DROBIOWA Z CEBULĄ I JABŁKIEM

Składniki:

- 500 dag wątróbki drobiowej
- 150ml wina Shao Xing
- 1 jabłko
- 1 cebula
- 4 ząbki czosnku
- szczypta papryki wędzonej, cynamonu, gałki muszkatołowej, soli, pieprzu

Surówka z kiszonej kapusty:

- 250 dag kiszonej kapusty
- 1 marchew
- ½ jabłka
- ½ cebuli
- 4 łyżki oleju

Przygotowanie:

Umytą wątróbkę wkładamy na rozgrzany i posolony olej na patelni. Po 2-3 minutach dodajemy grubo pokrojoną cebulę.

Na smażącą się wątróbkę dodajemy łyżeczkę papryki wędzonej, cynamonu, gałki muszkatołowej, szczyptę soli, pieprzu.

Dolewamy wino Shao Xing.

Dodajemy grubo pokrojone jabłko i posiekane 4 ząbki czosnku.

Pod przykryciem dusimy wątróbkę przez około 8 min.

Kiszoną kapustę łączymy ze startą marchewką, jabłkiem, drobno pokrojoną cebulą. Dodajemy odrobinę cukru, soli i pieprzu. Dolewamy olej i wszystko mieszamy.

Do obiadu możemy przygotować pyszną pieczoną ziemniaki.

ZUPA Z JARMUŻU

Składniki:

- 400g jarmużu
- 4 łyżki kaszy jaglanej
- 1l bulionu warzywnego
- 1/3 szklanki płatków migdałowych
- 8 ząbków czosnku
- pół cytryny
- 4 łyżki kwaśnej śmietany
- pęczek szczypioru
- 3 serki topione (kłiny)
- 2 cm imbiru
- szczypta pieprzu, soli, czarnuszki, chilli

Przygotowanie:

Umyty jarmuż umieszczamy w garnku i zalewamy bulionem.

Gotujemy wywar i dodajemy kaszę jaglaną, szczypiorek, czosnek, serki.

Wywar gotujemy ok 20min dodając sól, pieprz, czarnuszkę i chilli.

*Wywar po zdjęciu z ognia od razu blendujemy.
Dodajemy sok z cytryny oraz starty imbir.*

Zupę wlewamy na talerz, dokładamy łyżkę kwaśnej śmietany oraz prażone migdały.

CIASCIECZKA IMBIROWE

Składniki:

- 0,5kg płatków owsianych
- 2 marchewki
- 100g imbiru
- 200g masła

- 200 g miodu
- 120g mąki krupczatki
- 3 jajka
- 1 cukier wanilinowy
- 1,5 łyżki proszku do pieczenia.

Przygotowanie:

Połowę płatków podprażamy, marchew i imbir ścieramy na tarce lub maszynie.

Masło i miód łączymy ze wszystkimi płatkami owsianymi. Dodajemy cukier wanilinowy, proszek do pieczenia oraz starty imbir i marchew.

Staramy się połączyć wszystkie składniki dodając jeszcze mąkę krupczatkę.

Białka jajek ubijamy a następnie do piany dodajemy żółtka, całość dodajemy do wyrobionej masy.

Masę w formie małych kopców wykładamy na blachę pokrytą papierem do pieczenia.

Blachę wstawiamy do piekarnika rozgrzanego do 180st na ok 20 – 25 min.

Po wyjęciu pozostaje już tylko posypanie ciasteczek cukrem pudrem.

SHOT Z IMBIRU I KURKUMY

Składniki:

- 2kg pomarańczy
- 4 cytryny
- 100g imbiru
- 20g kurkumy
- 3 łyżki miodu
- pół łyżeczki chilli
- pół łyżeczki pieprzu

Przygotowanie:

Wyciskamy sok ze wszystkich pomarańczy oraz cytryn.

Do połączonych soków dodajemy miód, starty imbir oraz startą kurkumę.

Miksturę doprawiamy chilli oraz pieprzem.

Pozostawiamy płyn na co najmniej godzinę choć najlepiej byłoby pozostawić na noc w lodówce.

Sok przeczadzamy przez sito pozbywając się miąższu z cytrusów oraz resztek korzeni imbiru i kurkumy.

Shot jest bardzo intensywny w smaku i najlepiej smakuje mocno schłodzony.

CONGEE – NAJZDROWSZA POTRAWA ŚWIATA

Składniki:

- 1 szkl ryżu (biały dobrej jakości - może być np. jaśminowy. Nie używamy ryżu pełnoziarnistego, brązowego)
- opcjonalnie na słodko: masło klarowane, sól, miód, musy owocowe, cynamon.

Przygotowanie:

Ryż zalewamy zimną wodą w proporcji 1/10 (na 1 szklanekę ryżu 10 szklanek wody). Na początku gotujemy do wrzenia a następnie zmniejszamy moc do min i tak pod przykryciem gotujemy min 1,5godz. W efekcie długiego gotowania powstanie kleik.

Do Congee dodajemy konfitury, dżemy, musy owocowe, miód.

Mówi się, że jedzenie wartościowe (czyli bogate w składniki odżywcze, witaminy) jest niedobre, pozbawione smaku

W tej książce staramy się udowodnić, że to stwierdzenie jest bardzo mylne.

Ludzie boją się zmieniać swoje zasady żywienia i rezygnować z produktów często co najmniej nieprzydatnych. Boją się ryzykować zastąpieniem ich czymś nowym.

Pokazujemy, że zdrowe odżywianie może być bardzo atrakcyjne i proste w przygotowaniu.

Dlaczego tak?

- 1. Zupa tybetańska – czosnek to naturalny antybiotyk, działa przeciwbakteryjnie, przeciwłupieżowo i przeciw pasożytniczo (allicyna). Czosnek oczyszcza jelita ze zbędnych produktów przemiany materii. Czosnek pieczony wzmacnia układ odpornościowy i obniża stężenie cholesterolu we krwi. Korzeń imbiru działa odtruwająco, przeciwbólowo, przeciwwirusowo i przeciwbakteryjne.*
- 2. Żółta soczewica z cukinią i kolendrą - soczewica przede wszystkim zawiera dużo białka, które może być alternatywą dla białka pochodzenia zwierzęcego. Jest także bardzo bogatym źródłem ważnego dla serca potasu i potrzebnego w ciąży kwasu foliowego. Kolendra jest bogata przede wszystkim w witaminę C, A, B1, B2, K; ma również sporo potasu, wapnia, sodu i magnezu. Zawiera cenne węglowodany (w tym cukry i błonnik) a także przeciwutleniacze i olejki eteryczne.*
- 3. Wątróbka z cebulą i jabłkiem - wątróbka drobiowa ma stosunkowo mało kalorii i jest bogata w liczne witaminy i składniki mineralne, zwłaszcza w witaminę A, B i żelazo, dzięki czemu zapobiega i pomaga leczyć m.in. anemię. Wątróbka wspomaga wzrok i przyspiesza regenerację tkanek. Kapusta kiszona to bardzo zdrowy produkt spożywczy, ponieważ bakterie kwasu mlekowego korzystnie wpływają na florę bakteryjną jelit oraz układ odpornościowy człowieka.*

4. Zupa z jarmużu - jarmuż zawiera duże ilości białka, błonnika i witamin, zwłaszcza C i K oraz z grupy B. Jest bogatym źródłem cennych pierwiastków, takich jak magnez, cynk, fosfor, soli mineralnych w tym wapnia i potasu, oraz sulforafanu, który jest jednym z najsilniejszych antyoksydantów.

Szczypior to bogactwo witaminy K, która wzmacnia kości, witaminy C, która wzmacnia odporność, witaminy A oraz folianów, które pozytywnie wpływają na układ nerwowy. Dodatkowo jest źródłem miedzi, żelaza i magnezu.

Migdały wyróżniają się swoimi właściwościami i wartościami odżywczymi - mają dużo witaminy B2, witaminy E i błonnika. Nie brakuje w nich także niezbędnych nienasyconych kwasów tłuszczowych i pierwiastków mineralnych (zwłaszcza potasu). Właśnie m.in. dzięki tym substancjom migdały mogą zapobiec chorobom serca i cukrzycy, co zostało udowodnione naukowo. Są także polecane na nudności i zgagę w ciąży.

5. Ciasteczka imbirowe - płatki owsiane to bogate źródło węglowodanów, białka, nienasyconych kwasów tłuszczowych oraz wielu witamin. Dlatego stanowią cenne uzupełnienie codziennej diety. Płatki są cennym składnikiem diety ze względu na dużą zawartość błonnika, który usprawnia pracę jelit. Zawierają również witaminę E oraz witaminy z grupy B.

Są źródłem żelaza i wapnia.

O imbirze już pisaliśmy wyżej.

6. Shot z imbiru i kurkumy – często skuteczniejszy od wielu leków czy suplementów. Naturalnym lekiem i sposobem na wiele dolegliwości jest kurkuma. Przyprawa o niezwykle silnym działaniu przeciwzapalnym i antybakteryjnym. Działa przeciwbólowo, chroni serce i walczy z cukrzycą.

7. Congee - ryż wzmacnia ośrodek trawienia, pokarm dodany do kleiku ryżowego zostaje całkowicie przyswojony, a jego wartości odżywcze – wzmocnione, oczyszcza i wzmacnia wątrobę, śledzionę, i trzustkę, harmonizuje trawienie, wzmacnia krew i witalność. Działa leczniczo w chorobach przewlekłych z objawami „gorąca” wynikającego z niedoboru płynów(u osób, które się pocą w nocy, cierpią na gorąco dłoni i stóp, bezsenność, nadmierne łaknienie słodczy, nieprzerwane, choć słabe odczuwanie pragnienia lub głodu, itp., czyli stany spotykane u osób chorych na choroby wyniszczające).
Do stosowania przy wyczerpaniu, podczas rekonwalescencji.

Autorzy:

Prowadzący warsztaty kulinarne

Tomasz Dworniczuk

Uczestnicy warsztatów

*Magda Kamela, Magda Michańków, Pola
Warzybok, Ewa Szyszko, Yeva Kashavar,
Lila Marcinkowska, Emilia Niewczas*

Uczeń klasy 8c

Piotr Strzałkowski